Anglicisme în publicații adresate tinerilor

MANUELA NEVACI
Universitatea „Ovidius", Constanța

1. După 1990 lexicul românesc s-a confruntat cu „o avalanşă de anglicisme care au invadat limba şi care continuă să crească într-un ritm accelerat"[1]. Presa, un factor important în modernizarea limbii, oglindeşte din plin acest fenomen. Revistele adresate tinerilor sunt saturate de articole presărate cu anglicisme, iar adolescenții, din dorința de a epata, împrumută acest limbaj.

Pentru exemplificare, am analizat articole din revistele *Bravo* şi *Cool girl,* din numerele publicate în ultimii trei ani (2001-2003). Cele două publicații apar bilunar, cu un tiraj de 13 700 de exemplare, având drept grup țintă tinerii cu vârsta cuprinsă între 12 şi 18 ani.

Definim anglicismele ca „împrumuturi recente din engleza britanică şi americană, incomplet sau deloc adaptate (ca atare, ele se scriu şi se rostesc în română într-un mod foarte apropiat sau identic cu cel din limba de origine)".[2]

Prezentarea care urmează are în vedere preferința pentru utilizarea anglicismelor în detrimentul termenilor echivalenți din limba română actuală, fenomen analizat în acest studiu în cele două publicații amintite.

2. Din materialul studiat am constatat faptul că majoritatea termenilor sunt neasimilați fonetic şi morfologic la structura limbii române, ba chiar neînregistrați în lucrările lexicografice româneşti: *boarder, boyband, cover, college-shirt, casting, challange, fresh, look, modeling, maxi-single, nick-name, outfit, partytime, songwriter, target, t-shirt, up-grade, writing.*

Domeniile în care anglicismele sunt folosite cu frecvență crescută sunt: domeniul muzical şi cel al vieții mondene, domeniul sportiv, precum şi cel tehnic şi economic.

2.1 În *domeniul muzical,* 65% din termenii selectați nu sunt atestați în lucrările lexicografice recent publicate:

boyband: „… a fost ziua în care *boyband-ul* britanic a anunțat public destrămarea trupei" (*Bravo*, 18/2002, p.3). Termenul are înțelesul de „trupă" şi este reluat în finalul enunțului.

chart: „jumătate din All Saints au bombardat *chart-urile* cu track-uri de succes" (*Bravo*, 18/2002, p. 2). Se observă o specializare a sensului: *chart* desemnând „tabel", „schemă" e utilizat aici cu sensul de „clasament al melodiilor".

cover: „Artistul a lansat deja într-o nouă versiune *cover-ul* celor de la Soft Cell" (*Bravo*, 16/2002, p. 2). Sintagma *cântecul de pe coperta albumului* e înlocuită de anglicismul cover-ul atât din comoditate, cât şi pentru precizia termenului.

girl-power: „Gwen a devenit întruchiparea perfectă a unei *girl-power* odată cu hit-ul puternic anti-macho ‹‹Just a Girl››" (*Bravo*, 6/2001, p. 12). Termenul semnifică o nouă modă în muzică, un nou prototip „fata puternică şi independentă", evocând, prin conotație, un anumit mediu cultural.

homestudio: în enunțul „tot aici şi-a amenajat propriul *homestudio*" (*Bravo,* 9/2002, p. 2) desemnând „casă de înregistrări", „propria casă de înregistrări" intră într-o construcție pleonastică.

new-wave: „sound-ul *new-wave*" exprimă prin asociere cu alt anglicism deja înregistrat în DCR, *sound,* în sintagma sound-ul new-wave (Bravo, 6/2002, p.16) o nouă modă în muzică.

songwriter: „Eu sunt şi rămân *songwriter-ul* de la HIM"; „Ea a colaborat ca *songwriter-iță* şi solistă". (*Bravo*, 4/2001, p. 4). Femininul format prin derivare cu sufix moțional *-iță* demonstrează o

BDD-V3926 © 2003 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:56:50 UTC)

semiadaptare la structura gramaticală a limbii române, deşi termenul înlocuieşte pe mai vechiul „compozitor".

Anglicisme precum *play-back, underground, show-man, come-back* sunt deja înregistrate de către DCR_2 şi au fost împrumutate pentru brevilocvenţa lor în raport cu sintagmele existente în limba română: *play-back* pentru „interpretare mimată a unei înregistrări", *underground* pentru „mişcare artistică subterană", *come-back* pentru „revenirea în top a unei vedete".

Termeni precum *live* „în direct", *pop-dance* „muzică pop", *single* „disc ce conţine câte o singură piesă pe fiecare faţă" au pătruns deja în vocabularul internaţional al domeniului muzical-artistic şi nu ridică probleme de înţelegere aşa cum se întâmplă cu anglicismul *track*: „jumătate din All Saints au bombardat *chart-urile* cu *track-uri* de succes" (*Bravo*, 18/2002, p. 2). Termenul nu este atestat în DCR_2 şi a suferit o îmbogăţire de sens: folosit iniţial cu sensul de „pistă, urmă", e utilizat acum cu cel de „melodie (melodie gravată pe o pistă a unui C.D.)".

2.2 *Domeniul vieţii mondene* înregistrează şi el termeni noi, neatestaţi în DCR_2: *cool, college-shirt, fresh, hair-styling, outfit, t-shirt, tank-shirt*, pe lângă „mai vechii": *cover-girl, casting, make-up, look*. Majoritatea se înscriu în categoria „anglicismelor de lux"[3], existând un termen echivalent în limba română actuală:

cool, pentru „grozav": „*Cool-Girl* vă prezintă aici cele mai *cool* trend-uri în hair-styling" (*Cool-Girl*, 12/2001, p. 17). Termenul apare cu o frecvenţă foarte mare în articolele analizate în cele două publicaţii amintite. În ceea ce priveşte frecvenţa este concurat de *look* „aspect", termen atestat în DCR_2: „o nouă tunsoare un nou *look*" (Bravo, 4/2001, p. 23).

college-shirt: „fustă cu pliseuri late"; este explicat în reclama dată, pentru claritatea enunţului: „*College-shirt* fustă cu pliseuri late (*Cool-Girl,*12/2001, p. 21)

tank-shirt este utilizat pentru vestă: „tank-shirt este de foarte mare efect dacă este purtat peste cămaşă" (*Cool-Girl*, 7/2001, p.16), iar pentru „tricou" şi „costum" apar termenii *t-shirt, outfit*: „*t-shirt* de culoarea untului"/ „Îndrăzniţi un *outfit* complet din denim".

Anglicisme precum *coktail, make-up, party, pub, trend* şi compusul *super- trendy*, atestate în DCR_2 şi discutate în VLRA[4] au pătruns în limbajul curent al tinerilor – şi nu numai – prin larga popularizare oferită de revistele cu subiecte din viaţa mondenă: „Vi s-a pregătit un *coktail* tare" (*Cool-Girl,*10/2002, p.12); „… cu trăsăturile puse în evidenţă de un *make-up* strident, Christina dansează pe scena unui club" (*Cool-Girl,*10/2002, p. 12); el însuşi revine în branşă cu un single solo o piesă *super-trandy* (Bravo, 8 /2002, p. 16).

casting „selectare a actorilor pentru anumite roluri" şi **modeling** „curs pentru manechine", datorită caracterului lor internaţional şi preciziei exprimate sunt utilizaţi cu mare frecvenţă în publicaţiile analizate: „aici a nimerit exact în perioada cu *casting-ul* pentru Akcent; „…nu e nevoie să fi urmat un curs de *modeling*" (*Cool-Girl,*10/2002, p.13).

2.3 *Domeniul sportiv* este mai slab reprezentat în *Bravo* şi *Cool-Girl*, tema articolelor fiind cu precădere muzica şi viaţa mondenă a vip-urilor. Cu toate acestea înregistrăm atât anglicisme necesare: *boarder, fitness, snowboard*, cât şi „anglicisme de lux": *fair şi outsider.*

snowboard desemnează atât sportul, cât şi planşa cu care acesta se practică. Termenul nu e înregistrat în DCR_2 şi reprezintă o trunchiere a compusului englezesc snowboarding: „el a început *snowboard-ul* acum şase ani şi a participat deja la mai multe concursuri" (*Cool-Girl,* 7/2000, p.19).

outsider şi **fair** (trunchiere a lui fair-play) şi-au extins întrebuinţarea îmbogăţind sfera semantică a domeniului sportiv:

BDD-V3926 © 2003 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:56:50 UTC)

„L-a făcut să se simtă un *outsider* printre colegi" şi „tu eşti şefa pentru că eşti *fair*" (*Cool-Girl,* 8/2002, p. 11).

2.4. *Boss, bussines-man, dealer, job, marketing, shopping*, sunt cele mai frecvente anglicisme din domeniul economic întâlnite în publicațiile adresate tinerilor. Ele sunt atestate în DCR_2 şi DN şi discutate de VLRA:

boss „Eşti *boss-ul* grupului HIM" (*Bravo*, 4/2001, p. 4). Termenul are sensul de *şef*, iar **job** e utilizat cu sensul de preocupare şi nu de „slujbă, serviciu": „Las acest *job* lui Jennifer şi Madonnei " (*Bravo*,14/2002, p.8).

2.5. *Domeniul tehnic* înregistrează îmbogățiri semantice:

„Poți memora imagini digitale pe care apoi le poți folosi *wall-paper*" (*Bravo*, 6/2002, p.5). Utilizat inițial cu sensul de „tapet", termenul apare în tehnică cu cel de „fundal".

În limbajul tinerilor, a devenit familiară utilizarea termenilor precum *challange* „provocare", *nobody* „nimeni", *target* „țintă", *wicked* „ciudat", preluând modelul întâlnit în mass-media, doar din dorința de a epata.

Motivația utilizării anglicismelor, după cum se poate observa din materialul prezentat, variază de la caz la caz. Unii termeni sunt introduşi din comoditate sau pentru evitarea sintagmelor (*single* „disc ce conține câte o singură piesă pe fiecare față"). Caracterul internațional, precizia anglicismelor necesare, dar şi nevoia de a înlocui „limba de lemn" din perioada anterioară anilor '90 au determinat invazia termenilor de origine engleză.

Majoritatea anglicismelor sunt substantive şi adjective invariabile. Denumind noțiuni abstracte, substantivele au primit desinența de plural a neutrelor româneşti: *chart-uri, hobby-uri, party-uri, trend-uri.*

De asemenea, observăm preferința pentru compusele prin contopire (la majoritatea substantivelor compuse prin parataxă înregistrăm fenomenul contopirii): *comeback, outsider, partytime, snowboard.*

Din punctul de vedere al formării cuvintelor doar la *songwriter-iță*, prin primirea sufixului moțional *-iță* observăm o adaptare la sistemul limbii române. Procesul de adaptare este frânat de factori de natură sociolingvistică: vorbitorii nu renunță la varianta englezească pentru că „aşa sună mai bine"[5]. Se observă însă tendința de formare de familii lexicale: de la *shirt-* înregistrăm *t-shirt, tank-shirt***,** iar de la *trendy, super-trendy*.

Exemplele pot continua, anglicismele fiind o dovadă vie a evoluției limbii. Menționăm însă că am avut în vedere doar acei termeni care înregistrează o mare frecvență în ceea ce priveşte utilizarea lor în articolele publicate în paginile revistelor adresate tinerilor.

Prezentăm, în finalul lucrării, lista termenilor pe baza cărora s-a întocmit studiul, înregistrând şi atestările acestora în DCR_2, DN şi VLRA.

Nr. crt.	Anglicism	DCR_2	DN	VLRA
1.	boarder	-	-	+
2.	bussines-man	+	-	+
3.	boy-band	-	-	+
4.	cover	-	-	-
5.	cover girl	+	-	+
6.	college-shirt	-	-	-
7.	casting	-	-	+
8.	comeback	+	-	+
9.	cocktail	+	+	+
10.	chart-uri	-	-	-
11.	challenge	-	-	-

BDD-V3926 © 2003 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:56:50 UTC)

12.	dealer	-	+	-
13.	e-mail	-	+	-
14.	fresh	-	-	-
15.	girlpower	-	-	-
16.	hair-styling	-	-	-
17.	hobby-uri	+	+	+
18.	homestudio	-	-	-
19.	hit	+	-	+
20.	happy-end	+	+	+
21.	insider	+	-	+
22.	job	+	-	+
23.	live	+	-	+
24.	look	+	-	+
25.	make-up	+	-	+
26.	marketing	+	+	+
27.	modeling	-	-	-
28.	maxi-single	-	-	-
29.	new-wave	-	-	-
30.	nick-name	-	-	-
31.	nobody	-	-	-
32.	outfit	-	-	-
33.	outsider	+	+	+
34.	pop-dance	+	-	-
35.	pub	-	-	-
36.	play-back	+	-	-
37.	partytime	-	-	-
38.	party	+	-	+
39.	super-trendy	-	-	-
40.	soft	+	+	+
41.	songwriter-iță	-	-	-
42.	sound	-	-	-
43.	show-man	+	+	+
44.	showbiz	-	-	-
45.	staff	-	-	-
46.	snowboard	+	-	+
47.	trend	+	+	+
48.	t-shirt	-	-	-
49.	tank-shirt	-	-	-
50.	track	-	-	-
51.	televoting	-	-	-
52.	up-grade	-	-	-
53.	uderground	+	-	+
54.	writing	-	-	-
55.	wicked	-	-	-
56.	wall-paper	-	-	-

NOTE:

[1] Dimitrescu, 1997, p. 3.

[2] Avram, 1997, p. 11: „ Deşi termenul pare să aibă o conotație negativă (ca specie de străinism sau xenism, cum i se mai spune; termenul *barbarism,* folosit de unii i se pare inacceptabil), nu-l restrâng nicidecum la împrumuturile neadaptate…".

[3] Puşcariu, 1976, p. 376.

[4] Stoichițoiu-Ichim, 2001, p. 96.

[5] *Idem*, p. 97: „O evidentă manifestare de snobism lingvistic este revenirea la ortografia etimologică în cazul unor împrumuturi vechi, perfect asimilate sub aspectul fonetic şi grafic: finish, leader…".

BDD-V3926 © 2003 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:56:50 UTC)

Sigle şi abrevieri:

Avram, 1997 = Avram, Mioara*, Anglicisme în limba română actuală*, Bucureşti, 1997
Dimitrescu, 1997 = Dimitrescu, Florica, *Dicţionar de cuvinte recente*, ediția a doua, Bucureşti, 1997= **DCR_2**.
DN = Marcu, Florin**,** *Dicţionar de neologisme,* Bucureşti, 2000.
Puşcariu, 1976 = Puşcariu, Sextil, *Limba română. I. Privire generală*, Bucureşti, 1976
Stoichițoiu-Ichim, 2001= Stoichițoiu-Ichim, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate*, Bucureşti, 2001= **VLRA**.

Bibliografie selectivă:

Avram, Mioara*, Anglicisme în limba română actuală*, Bucureşti, 1997.
Ciobanu, Georgeta*, Anglicisme în limba română*, Timişoara, 1996.
Dimitrescu, Florica*, Dinamica lexicului românesc -ieri şi azi*, Cluj-Bucureşti, 1995.
Dimitrescu, Florica, *Dicţionar de cuvinte recente*, ediția a doua, Bucureşti, 1997.
Hristea, Theodor (coord.), *Sinteze de limbă română, ediția a treia, revăzută şi din nou îmbogățită*, Bucureşti, 1984.
Preda, Irina, *Îmbogățirea lexico-semantică a limbii române actuale (cu privire specială la perioada post-decembristă*), în L.R., XLI,1992, p. 483-490.
Puşcariu, Sextil, *Limba română. I. Privire generală*, Bucureşti, 1976
Stoichițoiu-Ichim, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate*, Bucureşti, 2001.

THE ANGLICISM IN PUBLICATIONS FOR YOUNG PEOPLE

Abstract

The Romanian vocabulary has witnessed of an invasion of "anglicisms" lately. The media, an important factor in the development of a language shows us clearly this phenomenon. The international character, the need to replace the "wood language" of the '90s, represents the reason why so many English words have entered our language.

The present article is a study on the lexical and morphological aspects of "anglicisms" found in the Romanian media during the years 2001-2003.

The following magazines *Bravo* şi *Cool-Girl* provided the reference material for this study. The lexical terms were selected from different areas of activity, such as: music, social life, sports, economy and technology.

BDD-V3926 © 2003 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:56:50 UTC)